V izobrazbi in organizaciji je moč in bodočnost.

SLOVENIJA

Spoštujmo samega sebe, da nas bodo spoštovali tuditujci

THE SLOVENIA The only South Slavic Newspaper in Wisconsin
OFFICIAL ORGAN OF THE SOUTH SLAVIC BENEVOLENT SOCIETY "SLOGA" OF WISCONSIN.
URADNO GLASILO JUGOSLOVANSKE PODPORNE ZVEZE "SLOGA" V WISCONSINU.

408 Park Street — Phone Hanover 4187-R

NO. 22. ŠT. 22. — MILWAUKEE, WIS. JUNE 1, 1917 — 1. JUNIJA 1917 — VOL. 3. LETO 3.

"Entered as second - class matter December 22, 1915, at the post office at Milwaukee, Wisconsin, under the Act of March 3, 1879."

VOJNI PREGLED

Med tem, ko so boji na francoski fronti prenehali zadnje dni, se je pričelo živahno gibanje ob rusko rumunski meji. Novi ruski vojni minister Kerenski je obiskal armado na bojnem polju, da jo vspodbudi k novemu boju in temu obisku je pripisovati to novo gibanje ob tej fronti. Nasproti zatrjevanju nemških in Nemcem prijaznih listov, da je Rusija nezmožna, da bi nadaljevala boj, prihajajo povsem drugačna poročila iz Petrograda.

Zadnje dni so zborovali zastopniki kmetov v glavnem mestu in ti so sklenili, da dado vso podporo novi vladi. Najveljavnejši izmed njih so se odločno izrazili zoper Nemčijo. Vsi so edini v prepričanju, da bi zmaga Nemčije uničila svobodno Rusijo in posadila nazaj na prestol carja in z njim vred staro autokracijo in red v državi.

Tako se vrača v Rusiji red, dasi polagoma. Nemški vohuni delujejo na vseh straneh, toda železna roka novega vojnega ministra jih bode uničila. Upati je, da bode Rusija v najbližnjem času zmožna, da udari s svojo težko roko na nemško armado ter pomaga še naprej, da se osvobodi svet nemškega tiranstva.

Na laški fronti.

Ako so poročila resnična, ki prihajajo iz Rima, so izgubili Avstrijci v zadnjih tednih, odkar so pričeli Italjani z veliko ofenzivo, nad 60,000 mož vjetih, mrtvih in ranjenih. Ujetnikov štejejo do sedaj 26,000. Divji boji se nadaljujejo brez prestanka na celi črti. Najhujši spopadi se vrše pri Plavi, Vodicah in griču 52 kjer so Lahi napredovali po poročilu od srede. Lahi priznavajo, da so izgubili 15,000 ujetnikov ter da so avstrijski napadi strašni. Avstrija je vzela veliko armado iz ruske fronte in jo poslala proti Lahom. Najbrž bodo Avstrijci pričeli šele sedaj s protinapadi, ko dovrše svojo pripravo. Vlada bode gotovo vrgla vse moči v boj, da reši Trst, brez katerega je država skoro brez pomena glede svetovne trgovine.

Akoravno nimajo Lahi več tako daleč do Trsta, nekaj čez 10 milj, vendar pa se jim ne bo še v kratkem posrečilo zavzeti to mesto, katerega ščiti skalovito hribovje vse naokrog.

Kakor se kaže, je vzela avstrijska vlada usodo države sedaj v lastne roke ter se ne da v toliki meri več vladati od Nemčije. Padec ogrskega ministrstva Tisza, ki je bil desna roka Nemčije, je priča temu. Neuradnim potom se poroča, da je cesar imenoval ministrskim predsednikom Ogrske grofa J. Andrassy, ki je bil vedno nasprotnik nemške in avstrijske nemške stranke.

Ker pa se je to zgodilo, bode gotovo Avstrija poslala svoje čete tja, kjer jih najbolj potrebuje in to je sedaj ravno proti Italijanom, ki trde, da je Trst laško mesto in da prebivajo na Primorskem sami Italjani.

—o—

Veliki dobički.

International Harvester družba je napravila lansko leto $9,771,022 dobička, to je tri miljone dolarjev več dobička kot prejšnje leto. Uslužbenci te družbe delajo devet ur na dan in vendar ta velikanski dobiček.

Nemiri v St. Louis.

Med belim prebivalstvom in črnci je prišlo v torek v St. Louis Mo. do krvavih bojev, v katerih je bilo veliko število oseb težko ranjenih in dva črnca ubita. Nemiri so se pričeli po shodu, ki se je vršil v mestni hiši, pri katerem so protestirali beli delavci proti uvažanju črncev v mesto za delo v municijskih tovarnah in klavnicah. Ko je govornik opisal, kaka nevarnost preti s tem belim delavcem, je postala množica razburjena in nekateri so pričeli upiti in pozivljati na boj proti črncem. Ravno v tem času pa se je raznesla po mestu novica, da je neki črnc napadel belo ženo. To je zadostovalo. Množica je drvela iz mestne hiše v okraj, kjer stanujejo črnci ter pričela razbijati hiše in trgovine. Veliko število črncev je bilo težko ranjenih pri tem. Na stotine jih je bežalo iz mesta pri prvem napadu in skozi vso noč so bili vlaki napolnjeni z bežečimi. Župan mesta je zapovedal zapreti vse salune in gledišča ob šestih zvečer. Governer je poklical na pomoč milico, ki pa je v mnogih slučajih pomagala belim pretepati črnce. V sredo je bil položaj še vedno zelo nemiren.

—o—

Nemški vohuni na delu.

Po nemirih, ki so se vršili v Chicagu po shodu, ki je bil sklican po nasprotnikih prisilne vojaške službe, ki so v resnici nemški vohuni, so se pričenjali izgredi tudi po drugih mestih. V torek se je vršil protestni shod v Toledo, pri katerem je prišlo do izgredov, ko je nekdo zaklical "Kaiser Wilson". Tajna policija Združenih držav, je prišla na sled veliki zaroti, ki je razširjena po nemških vohunih po državi. Glavni namen zarotnikov je, da nahujskajo ljudstvo, da se upre na petega junija in se ne registrira. V torek je obiskal Milwaukee višji državni uradnik v tajni službi, da vodi tozadevno preiskavo v mestu. Tajna policija je prišla na sled raznim sumljivim osebam, ki bodo v bodoče pod strogim nadzorstvom.

—o—

Mrtvemu so svirali.

Prijatelji so prišli v hišo, kjer je stanoval Stanley Gawelsky zgodaj zjutraj. Domači so jim rekli, da še spi. Tedaj je eden stavil predlog, da mu gredo svirat na posteljo, da ga tako zbude z godbo. Tako so tudi storili. Igrali so nekaj časa vesele komade, toda prijatelj se ni ganil; nato je zopet eden izmed veseljakov pred lagal, da mu zasvirajo mrtvaško koračnico, kar so tudi storili. Ko pa se le ni zbudil, so ga pričeli tresti, pri čem so pronašli v svojo nepopisno začudenje, da je prijatelj mrtev. Gawelsky je živel na 1434 Midland Ave.

—o—

Ruska armada za mir.

Delegatje iz armade so na svojem kongresu izjavili, da odobravajo ter žele kmalošnji mir in sicer splošni mir brez kakih podjarmlenj ter nasprotujejo separatnemu miru.

Menihi v Rusiji so zahtevali enake pravice kot jih imajo drugi državljani, katere so tudi dobili; obenem pa so dobili tudi enake dolžnosti, služiti morajo tudi pri vojaštvu.

Znameniti češki profesor o Avstriji.

Češki profesor Masaryk, ki je pobegnil v začetku vojne v Italijo in se pozneje preselil v London, kjer predava sedaj na univerzi, je podal sledečo izjavo:

"Naj se zavezniške vlade ne dajo premotiti in dovoliti Avstriji separatnega miru. Zastopniki te države iščejo zvezo skoz Švico, da pronajdejo, kako ugodne pogoje bi zamogla dobiti Avstrija, ako sklene mir. V državi vlada nered in strašno pomanjkanje ter si vse želi miru. Cesar sam in večina državnikov, kakor tudi drugih uplivnih oseb, so se naveličali nadvlade Nemčije in danes zastopajo napram isti tako stališče, katerega ne zamore Nemčija drugače imenovati, kakor izdajalstvo. Avstrija bi bila sedaj rada rešena vojne, toda ne ve, na kak način bi zamogla to doseči.

Češka je trpela.

Razen Ogrov in avstrijskih Nemcev so bili vsi narodi v Avstriji proti vojni. Češka je najhuje nasprotovala in češki regimenti so odpovedali pokorščino. Zaradi tega so bili njih voditelji vrženi v ječo in regimenti uničeni, koliko jih ni pobegnilo. Vsa Češka je trpela strašno zatiranje in to je ljudstvo še bolj podžgalo v sovraštvu do vlade. Pa tudi vsi drugi slovanski narodi so bili spočetka zoper vojno in še sedaj najbolj nasprotujejo vladi.

Mora biti uničena.

Ako bi se sedaj dovolilo Avstriji separaten mir, bi bila to velika napaka. Vlada je pripravljena odstopiti razne dele zemlje, da zadovolji sovražnika in razne narodne zahteve, toda to bi ne bilo nikakor dovolj. Ako se hoče doseči trajen mir v Evropi, mora prenehati sedanja avstrijska vlada kakor tudi pruski militarizem.

Češka naj bi postala samostojna država. Laški del prebivalstva, naj se priklopi Italiji, Rumunci Rumuniji, Malorusi k Rusiji, Poljaki k Poljski in Južni Slovani k Srbiji. Potem bi ostali Avstriji samo še Nemci in Ogri. Edina pot, uničiti nemške srednje evropske misli je, ako se osvobode ti narodi.

Jaz upam, da bode izginila tudi habsburška dinastija. Sedaj je v Avstriji vprašanje: ali monarhija, ali demokratična vlada, to je republika. Dokler bode obstala habsburška dinastija, ne more biti govora o svobodi v Avstriji."

Tako pravi profesor Masaryk.

—o—

Silen vihar v Illinoisu.

V petek in soboto zadnji teden je divjal strašno silen vihar po mnogih krajih te države. Vihar je uničil vse, koder je divjal. Najhujše je razsajal v Matton, kjer je uničil del mesta popolnoma, tako, da je nad dva tisoč oseb brez strehe. Kolikor je do sedaj znano, je zgubilo mnogo oseb življenje in ranjenih je okoli dve sto, med temi mnogo smrtno nevarno. Škoda, ki jo je povzročil vihar na polju, posebno na sadnem drevju, je velikanska in se še ne more dognati natanko. Med prizadetimi kraji je tudi znana slovenska naselbina Joliet. Vendar pa ni vihar napravil v tem mestu mnogo škode.

Ta vihar spominja na onega, ki je razsajal pred 21 leti po južnem delu države Illinois. Pri tem je izgubilo samo v St. Louis, ki leži ob meji, nad petsto oseb življenje. Tedajšnja škoda, ki je bila povzročena pa okrog deset miljonov dolarjev.

Razkol v socialistični stranki.

Večina socialističnih delegatov na konvenciji v St. Louis je sklenila proti vojno resolucijo, to je da zavzamejo nasprotno stališče proti vladi in da delujejo z vsemi silami na to, da se sklene takoj mir. Manjšina pa je bila mnenja, da ker smo že v vojni, da mora stranka vlado podpirati sedaj, da se doseže čimpreje časten mir.

Ti dve resoluciji gresta sedaj na splošno glasovanje.

V. Berger, urednik dnevnika Milwaukee Leader je na strani onih, ki so za mir za vsako ceno. W. R. Gaylord, ki je že ponovno kandidiral za kongresnika in je že bil kot senator za državo Wisconsin in A. M. Simons, stavbinski komisar mesta Wisconsin, torej oba kot ugledna socialista, pa sta bila na strani manjšine, to je, da se mora vlado v teh težkih dneh podpirati ter se z vojno okoristiti v prid socializma. Nastal je prepir, v katerem sta se Gaylord in Simons posluževala v obrambo dnevnika Milwaukee Journal. Zaradi tega sta bila izključena iz stranke. Izključena sta bila s 63 proti 3 glasovi od okrajnega izvrševalnega odbora.

—o—

Vojakom se ne sme prodjati pijače.

Od 24. maja naprej ne smejo gostilničarji prodajati vojakom opojnih pijač. Iz vojnega urada v Washingtonu je prišlo tozadevno povelje. Kazen za prestopek je $1000 ali pa eno leto zapora. Mnogo vojakov je skušalo dobiti zadnje dni opojne pijače, toda so bili zavrnjeni povsod. Zveza gostilničarjev je po svojih uradnikih izjavila, da z veseljem pozdravlja to prepoved, ker je bilo zadnje tedne vse polno pretepov po salunih, posebno v središču mesta z vojaki.

Stari vojaki, ki so v pokoju ter niso v aktivni službi še smejo dobiti pijačo.

—o—

Zopet dve banki zaprti.

V Chicagu sta izginila dva bankirja ter pustila na cedilu vložnike, ki so bili preveč zaupljivi ter jima izročili denar. Predsednik Mc Farland in podpredsednik banke Bransfield sta zapravila denar pri špekulacijah. Pričela sta banko s petimi dolarji vloge, na kar sta z dobro kričečo reklamo nabrala v kratkem času nabrala pol miljona pri lahkovernih ljudeh, katerih, kakor znano, nikdar ne zmanjka. Nato sta se spustila v razne špekulacije ter ustanovila pod kričečim imenom novo družbo za izdelovanje avtomobilov ter obenem pričela špekulacije s hišami. En del denarja pa sta dala neki na pol bankerotni družbi, ki je izdelovala klavirje. V kratkem času sta stala na robu prepada in ko nista mogla več dalje s svojim humbugom, sta pobegnila in pustila svoje družine in razočarane vložnike.

—o—

Zakonski možje ne bodo oproščeni.

Ker je skoro polovica mož, ki so v starosti 21 do 30 let oženjenih, je določil vojni urad, da bodo sami taki oproščeni vojaške službe, kateri imajo otroke, ki niso sposobni za zaslužek. Možje pa, kateri nimajo otrok, bodo vzeti v armado kot neoženjeni. Ta korak je bil storjen, ker bi oprostitev vseh oženjenih onemogočila zbrati zadostno število novincev.

Vlada na delu.

Pretečeni teden so se storili velevažni koraki v postavodaji Združenih držav, da se omeji ali deloma čisto iztrebi lopovsko izkoriščanje naroda in države po raznih špekulantih. Vlada je storila odločilne korake, da vzame pod svojo kontrolo živila, premog ladjedelnice, velike tovarne in železnice. Sprevidi, da bo to edina rešitev. Kar se je popreje pobijalo in imenovalo socialistične sanje, se sedaj priznava naenkrat kot praktično in kot edina rešitev za državo. Poslanci v kongresu in senatu, ki so vedno trdno zagovarjali privatno lastino, so naenkrat krenili drugo pot.

Sedaj je na delu po vsej državi na tisoče državnih agentov, kateri pripravljajo pot podržavljenju najnujnejših potrebščin. Tako so se vlovili zopet enkrat kapitalisti v svoje lastne zanjke.

—o—

Od kod visoke cene?

Pred državno poroto v Bostonu so bili poklicani zadnji teden člani trusta, ki so imeli pod kontrolo ves pridelek čebule v Združenih državah. Najglavnejša tvrdka je bila J. Hansche v Racine, Wis. in poleg nje 87 drugih družb. Te družbe so sklenile med seboj pogodbo, po kateri so si razdelile vse dele države, kjer se prideluje čebula za trg. Pokupili so po večini ves pridelek, nastavili svojo ceno in imeli večji del pridelkov v svojih skladiščih, med tem ko so naznanjali po časopisih, da je bila letina slaba, da primanjkuje čebule in da je ni mogoče dobiti.

Državni uradniki so pronašli pri preiskavi, da je bila čebula pokupljena od tega trusta po dva centa funt in prodana pa po 15 c. Nadalje je bilo dokazano po uradni statistiki, da se je pridelalo zadnje leto 200 miljonov funtov čebule v Združenih državah in da je to veliko več, kakor pa se je potrebuje doma. Vzlic temu pa so pognali špekulantje cene tako visoko, kar jim je prineslo miljone dobička.

Obravnava pred poroto še ni končana. Radovedni smo, kako bode izpadla "kazen".

—o—

Strašna beda v Turčiji.

Iz Švice je došlo poročilo o strašnih razmerah, ki vladajo na Turškem. Že pred nekaj tedni smo poročali o teh razmerah in sedanje poročilo ne samo da potrjuje te zadnje vesti, temveč dokazuje, da je stanje skrajno opasno in da je pričakovati poloma. Po novejšem poročilu je pobegnilo v nepristopne hribe nad sto tisoč turških vojakov, kjer so se razdelili v posamezne roparske oddelke. Armada je brez discipline, nima živeža, ne obleke in vojaki pobegajo trumoma. V Carigradu je položaj ljudstva grozen. Ljudstvo umira od bede in v mestu vlada nered. Vladna poslopja stražijo nemški in avstrijski vojaki, ki so tudi edini krivi, da še ni prišlo do revolucije. Tudi na bojišče v Palestino so poslali mnogo tisoč Avstrijcev, da drže red v armadi. To se reče z drugimi besedami, avstrijski vojaki služijo turški vladi kot rabeljni.

—o—

Urednika so zaprli.

Detroit — Nathan L. Welch, urednik časopisa The Michigan Socialist, je bil arestan, ker je priobčil v časopisu članke proti prisilni vojaščini. List je bil zalenjen.

REGISTRACIJA 5. JUNIJA 1917

VAŽNO ZA VSE MOŠKE MED 21. IN 31. LETOM.
Stroge kazni za opustitev registracije
Čitajte skrbno

Postava Združenih držav zahteva:

Vsak moški prebivalec Združenih držav, najsibo državljan ali ne, ki bo 5. junija 1917 dosegel 21. rojstni dan ter ni dosegel še svojega 31. rojstnega dne, se mora ta dan registrirati v Milwaukee v volilnih kočah v prisinktu, v katerem stanuje.

2.) Registracija je različna od izbiranja. Ne glede na to, ako zahtevate oprostitev, se morate registrirati. Akotudi ne boste pritegnjeni v vojaško službo, se **MORATE registrirati, drugače bodete kaznovani z ZAPOROM.**

3.) Koče za registriranje bodo odprte od 7. zjutraj do 9. zvečer dne 5. junija 1917 in sicer samo na ta dan.

4.) Kazen, ako se ne registrirate je zapor v ječo in ne denarna globa.

5.) Vsakdo, kdor je prebolan, da bi zamogel sam se registrirati, naj si preskrbi koga, ki mu bo prinesel od okrajnega ali mestnega klerka registracijsko karto, jo izpolni ter potem pošlje registrarju svojega volilnega prisinkta na 5. junija ali prej ter priloži kuverto z lastnim naslovom in z znamko, da se mu zamore poslati registracijsko potrdilo.

6.) Vsakdo, kdor misli, da bo 5. junija 1917 odsoten od svojega volilnega prisinkta, naj se obrne na okrajnega klerka okraja, kjer se nahaja; ako pa je v mestu, ki šteje čez 30,000 prebivalcev, se naj obrne na mestnega klerka. Klerk bo vpisal odgovore na karti ter jo vrnil prošniku, kateri jo naj potem pošlje registrarju svojega domačega volilnega prisinkta, da bo došla na določeno mesto 5. junija 1917 ali pa še preje. Priloži se naj kuverta z lastnim naslovom in znamko, da se mu zamore poslati potrdilo.

7.) Edine osebe, katerim se ni treba registrirati so častniki in vojaki aktivni pri vojaštvu Združenih držav ali pri zvezni mornarici. Izvzet je tudi tretji regiment milice, ki je že upoklican. **Vsi drugi se morajo registrirati, tudi miličarji v uniformi.**

8.) Registracija je častna ljudska dolžnost. Odtegnitev registracije je nečastna ter kaznjiva.

—o—

Delavnost suhačev.

Kot smo poročali že zadnjič, je governer vetiral Evjue predlogo, da bi šlo vprašanje "suše" ali "mokrote" na splošno glasovanje. Da bi pa vendar dosegli svoj cilj, so sedaj ustanovili lastno stranko pod imenom Wisconsin Nonpartisan Dry league, katera bo postavila pri prihodnjih volitvah svoje lastne "suhe" kandidate. Do sedaj je bilo v navadi, da so kandidatje razobesili svoje reklame po gostilnah; suhačem pa najbrže ne bodo gostilničarji tega dovolili!

Nižja zbornica v Madisonu je zavrgla predlogo, ki je določala, da bi dobili gostilničarji od mesta ali vasi odškodnino, ako postane kraj suh.

"SLOVENIJA"
The Slovenia
Tednik.
Izhaja vsaki petek.
Izdajatelj: Družba Slovenija.
408 Park St., Milwaukee, Wis.
Telefon Hanover 4187-R
Naročnina:
Vse leto $1.50
Pol leta ..... $-.75
3 mesece ..... $-.40

"THE SLOVENIA"
Weekly.
Publisher: Slovenia Publsh. Co.
Owned by F. X. Veranich.
408 Park St., Milwaukee, Wis.
Subscription.
One year $1.50
6 months ..... $-.75
3 months ..... $-.40
Posamezna številka 5 centov

47

POSOJILO ZA SVOBODO.

Zakladni tajnik Združenih držav je izdal poziv za "posojilo za svobodo", za leto 1917.

Dvatisoč miljonov dolarjev mora podpisati ameriško ljudstvo, da bo ta vlada mogla izvojevati ta boj za svobodo, demokracijo in svobodo ,da bo mogla izvojevati sijajno zmago ter tako napraviti kar najnagleje konec mesarskemu klanju in žalostnemu uničevanju. To je najsvetejša vojna vseh vojn, kar jih je kedaj vojeval kak narod na svetu. To ni voj na za sebične namene, to je boj za osvoboditev narodov, ki so ječali in zdihovali pod težo militarizma, pod železno pestjo samodrštva in pod tiransko silo junkerstva in prusijanizma.

Ta boj kot zmagoslaven bo prinesel drugim,kar mi vživamo kot narod že od svojega rojstva sem, blagoslove demokracije. In končno je ta boj za mir, ki naj zavlada za vselej po vsem svetu. Zares to je sveta vojna!

Ali zanjo pa je treba denarja in sicer ga je treba takoj.

Kakor orjaška celota, vsa navdušena, vsa voljna in odločna, se mora ameriški narod odzvati temu pozivu. To mora storiti, ne oziraje se na vero, ne oziraje se na stranko, ne oziraje se na spol in starost, ne oziraje se na rojstvo ali narodnost. To mora storiti iz naslednjih treh nagibov: Iz domoljublja, iz ljubezni do človečanstva in iz varčnosti.

Smoter te vojne zapovedujeta prva dva motiva.

Pogoji bondov za "posojilo za svobodo" narekujejo tretjega.

Ni na tem, koliko je navdušenje za patriotizem, ljubezen do človečanstva in za varčnost **individualno**, ampak samo potom dobre organizacije, potom skoz in skoz sistematične in tako narodne koncentracije se da doseči v zvezi s tem posojilom uspehe, ki pristojajo nam kot velikemu narodu in kot najbogatejšemu na svetu.

Drugače je narod kakor zapravljena energija.

Najširša javnost ne more storiti tega sama. Organizacije raznih vrst bodo izvršile to.

Vsaka organizacija, vsako društvo, vsak klub brez razlike, naj stopi takoj v bojno vrsto s kar največjo vnemo in s sistematično delavnostjo.

Skličejo naj se izredne seje, sprejmejo se naj posebne resolucije ter se naj vstanove močni odseki ,ki naj pričnopropagando za posojilo, ki naj delajo na to, da bo kupil vsakdo manj ali več bondov tega posojila.

To bi se naj zgodilo takoj, in sicer nemudoma.

Odlični, vplivni in ugledni možje vsake narodnosti naj organizirajo in ustanove v to svrho komiteje.

Vlada sodeluje, podpira in pospešuje take akcije potom pisarne"Publicity of the Liberty Loan of 1917", Treasury Department, Washington, D. C.

Publikacije pisane v tujih jezikih so pokazale skoro brez izjeme občudovanja vredno in navdušeno domoljublje s tem, da so pripravljene objaviti vse, karkoli bi utegnilo pripomoči k popolnemu vspehu "posojila za svobodo".

Nad 1,400 publikacij, ki se tiskajo v 33 različnih jezikih in ki jih čita nad deset miljonov ljudi so se prijavile za sodelovanje v tej veliki zadevi.

S tem, da dajejo svoje uredniške strani in druge kolone blagajni Združenih držav na razpolago, vrše svojo domoljubno dolžnost, ker zbujajo med narodom zanimanje za to posojilo ter seznanjajo svoje cenjene čitatelje s smotri in pogoji le-tega.

In če bo to patrijotično ponudbo sodelovanja podpirala gori razložena sistemizacija in decela organizirano delovanje vseh društev, jednot, klubov in odličnih oseb, je mogoč samo en izid. Sijajen vspeh "posojila za svobodo 1917", vspeh največjega posojila, kar jih pozna svet.Sijajen vspeh, ki naj bo vsemu svetu, posebej pa še našim zaveznikom in sovražnikom neizpodbiten dokaz,da je združen narod v Združenih državah neomajeno pripravljen posvetiti veliki in plemeniti zadevi svoje življenje in premoženje,dokler ni pridobljena slavna zmaga.

o

Kako se je razvil socializem.

(Dalje)

Ko se je izjalovil načrt radikalnih socijalistov, je pričela zmerna struja pridobivati moč in upljiv. Po takih in enakih porazih so pričeli delavci spoznavati, da so voditelji zmerne struje na pravem potu. Od tega časa naprej so delavske organizacije posvetile vso svojo energijo in vse moči v delo in izobrazbo. Sprevideli so, da morajo razširiti svoj upliv širom države in ga raztegniti tudi na kmete in poljedelske delavce, v kolikor je pač mogoče. Od tega časa naprej se je vršil boj za občno in enako volilno pravico. Cilj social demokratične stranke je bil v prvi vrsti, da ojači svojo armado, da izbere vse delavce pod svoj prapor, da jih izuri v boju, da jih seznani z naukom socializma. Voditelji so vedeli, da potrebujejo pred vsem veliko število intelegentnih delavcev, ki bodo zmoži delovati med svojimi tovariši in zato se je njeno delo vršilo vedno v tem smislu. Namen stranke je bil, da se bori neumorno z vsemi močmi za pridobitev volilne pravice. Namen stranke ni bil več, da s silo prekucne obstoječi sistem, temveč da ga prevrže skoz politično moč. Pridobitev splošne volilne pravice pa je bila podlaga za ta cilj.

Tako je torej pričela stranka korakati složno proti stavljenemu si cilju. Sicer so se od časa do časa pojavljali v stranki razpori, toda ni se pa iste odvajalo od prave poti. Od tega časa naprej pa je tudi rastla moč socializma po vseh industrijalnih državah. Že okrog leta 1890 je štela stranka večje število poslancev v državnem zboru in njihovo število se je množilo od leta do leta. Upliv stranke v postavodaji sicer ni bil velik, toda je zadostoval, da so se pričeli vladajoči krogi ozirati tudi na potrebe delavstva ter dali male reforme, eno za drugo. Danes ima Avstrija in posebno Nemčija mnogo boljše postave za delavce, kakor jih ima takozvana svobodna Amerika in to so priborili v prvi vrsti delavski poslanci.

Seveda je delovanje delavskih poslancev v državnem zboru dobrodejno uplivalo na delavstvo. Mnogi omahljivci so dobili nova upanja in so se oklenili stranke, mnogi tisoči,ki so bili popreje nezavedni, pa so spregledali in stopili v vrste zavednega proletarijata. Nov, silni ogenj je prešinil delavstvo v teh časih; množice trpinov so se začele zbirati skupaj in pričele ogrožati takozvane "stare in svete" pravice vladajočih in premožnih. Zato so tudi isti vstali ter pričeli pobijati tega novega nevarnega sovražnika.

Kakih sredstev so se posluževali sovražniki delavske stranke, hočemo omeniti nekoliko v naslednjem:

Kot prvo in najboljše sredstvo jim je bil dolgi delavni čas. V onih časih, okrog leta 1885 in naprej je bil delavni čas po večini še vedno 12 ur na dan. Ko je moč stranke narastla po večjih mestih do uglednega stališča, se je pričel ljuti boj za skrajšanje delavnega časa. Delavski voditelji so pač dobro vedeli, da je delavec nezmožen za borbo za boljšo bodočnost, ako je privezan v tovarni dolge ure. Stavili so si torej cilj za pridobitev vsaj deseturnega delavnika. Vedeli so, da vsposobijo s tem najprej inteligentne delavce za borbo. Pri krajšem delavnem času bode lahko šel delavec v dvorano na shode in seje, čital bode časopise ter pričel razmišljati o svojem položaju. To pa je bilo glavno. Tako so se pričele stavke in izpori. Kapitalisti, ki so v skrajšanju delavnega časa videli probujenje delavcev, so se temu upirali na vso moč. Žrtve,ki so jih v teh bojih doprinesli delavci, so bile velikanske. Ne le ječe in pregnanstvo, tudi lakota, bolezen in vse duge nadloge so prišle na boritelje. Policija in vojaštvo, profesionelni pretepači, sodrga najnižje vrste; vse se je postavilo proti organiziranemu delavstvu. Toda vzlic vsem tem zaprekam so napredovali in pridobivali vedno več svobode:Kmalu je postalo deseturno delo po tovarnah in osemurno po rudokopih splošno; delavstvo se je dvignilo ,kakor mrlič iz spanja in duševne smrti; njih vrste so se pričele vidno množiti in število voditeljev je rastlo. Glas zavednega delavstva je postajal tako mogočen, da so pričeli nasprotniki polni strahu gledati za drugimi sredstvi, s katerimi so upali, da jim bo mogoče uspešno pobijati novi nauk.

Ker je bilo zlato na njihovi strani, se jim je kmalu posrečilo najti nova sredstva in nova pota. Način pa, s katerim so pričeli novi boj je bil v začetka vsaj v resnici vspešen in je prizadjal delavstvu mnogo težkih ran. Ta način boja je bil nevaren, ne za obstoj stranke ali ideje, katera je nepremagljiva, ker temelji na večnem zakonu razvoja, temveč zato, ker je bil v njem strup za delavstvo, ki ga je omamil, ker ga je zapeljal na napačno pot, ker mu je vsilil prepričanje, da so oni, ki so ga zatirali in ga izkoriščali, njegovi prijatelji.

(Dalje prihodnjič)

MNENJA IN DOPISI NAŠIH ČITATELJEV.

Pod tem napisom bode priobčevala Slovenija mnenja, kritike in dopise svojih čitateljev brezplačno. Vsak dopisnik je za svoj spis odgovoren sam. Spisi naj bodo kratki in jedrnati. Obrekovanja, prepiri, osebnosti ali dopisi razžaljive vsebine ali ki so pisani v nedostojnem jeziku, se ne priobčijo. Vsak dopisnik mora navesti svoje ime in naslov, ki se ne priobči, ako dopisnik to zahteva.

ZA DOPISE NI ODGOVORNO UREDNIŠTVO.

Milwaukee, Wis.

Letošnjo leto se je začela splošna agitacija od gl. odbora J. P. Z.Sloga za pridobivanje novih članov in članic v zvezo. Posamezna društva so napravila raznovrstne ukrepe za pridobivanje novih članov. Da bi društvo Napredna Slovenka ne ostala za njimi, smo si priredile pred kratkim veselico, katera nam je prinesla okoli dva stotaka dobička. Na zadnji redni seji smo sklenile ,da plačamo iz tega denarja pristopnino za mesec junij, julij in avgust vsem novim članicam, katere pristopijo v naše društvo.

Naše društvo ima pravico sprejemati nove članice od 16. do 50 leta. Zavaruje se lahko vsaka za $250, $500 ali pa tisoč posmrtnine in eden ali dva dolarja bolniške podpore na dan. Polovica slovenskih žen in deklet še ni pri nobenem podpornem društvu. Premislite, kako hudo bi bilo za moža, ako bi mu zbolela ali celo umrla in ga zapustila z malimi otročiči brez vsake podpore. Tukaj imate sedaj priliko pristopiti brezplačno k društvu. Plačate samo 50 c za predlaganje in zdravnika. Po vsej naselbini so članice dr. Napredna Slovenka, pri kateri se lahko prijavite; ako pa ne poznate nobene, se pa oglasite te nobene poznate ,se pa oglasite pri tajnici na 212 Greenbush St.

Članice, katere ste že pri društvu, agitirajte za nove članice. Dolžnost nas vseh je, da pridobi vsaka članica vsaj eno novo v teh treh mesecih, tako da bode naše društvo imelo za dr. Sloga št. 1 največ članic pri J. P. Z. S. Kličem vam na delo!

Odbornica.

o

Cenjeno uredništvo:— Odstopite mi malo prostora v našem preljubljenem listu ,da priobčim par besed o sedanjih razmerah, ki bi res ne bile preslabe, ako bi ne bila ta strašna draginja. Ako bi bile plače take, kot so bile pred par leti, bi človek res ne mogel izhajati dandanes, ko je vse drago. Pa tudi delodajalci sprevidijo vsaj nekoliko ter so zvišali za nekoliko plače.

Tukaj v naši veliki slovenski naselbini tudi nismo tako zadnji; imamo veliko število podpornih društev, ki vse dobro napredujejo; zatorej se lahko vsak rojak zavaruje za slučaj bolezni, ker človek ne ve ne ure ne dneva, kedaj ga zadene bolezen ali kaka druga nesreča.

Omenim naj tudi, da bode priredilo S. M. P. Dr. Lilija svojo petletnico obstanka dne 24. junija v Berninger's parku. Pri tej priliki razvije obenem krasno zastavo. To bode najpomembnejši dan za naše mladeniško društvo. Na veselični prostor se bode korakalo.

Toliko v pojasnilo sedaj, drugič kaj več.

Pozdravim vse čitatelje Slovenije ter želim listu obilo vspeha.

Joe Ajdich.

IZ NASELBIN

MILWAUKEE IN OKOLICA

George Nyguist, 18 let, je splezal v sredo na streho Fizette hotela ter od tamkaj držal govor glede vojne in drugih stvari. Zbrala se je velika množica. Policija ga je prijela ter poslala v bolnišnico za opazovanje.

Na West Allis-u se je vstanovilo žensko društvo "Sestre Slovenije" št. 9 J. P. Z. Sloga.

Peter Hansen, 50 let star, stanujoč na 151 Howell-av je bil obsojen na eno leto v okrajno ječo. Obdolžen je bil, da je hotel zastrupiti svojo družino

Wm. Sanborn, star 58 let, je namigaval 20 letni Mary Bonk v Kosciusko parku. Policija pa ni dovolila te vrste ljubezni ter ga je postavila pred sodnika, kjer je plačal $5 in stroške za svojo ljubezen do mladih deklet.

Štiri osebe so bile ranjene v pondeljek, ko je zavozila Miss Luedke z avtomobilom iz mostu čez Milwaukee reko blizu Cedarburga.

Pravni komite mestnega sveta je zavrgel predlog, ki bi odpravil v mestu prosti prigrizek v salunih. Ravno tako je tudi zavrgel predlog aldermana Urbanek, kateri predlog je imel namen, da bi se kruh moral prodajati na težo. Proti tej določbi so protestirali tovarnarji kruha in najbolj pa Atlas Bread družba in Paul Stern, da bodo zamogli ljudstvo še slepiti naprej z velikim kruhom brez teže.

Ko je šel Ed. Dessner, star 30 let, na delo, mu je prišlo med potjo slabo ter je umrl, predno je prišla pomoč.Stanoval je na 1475 21 St. Usoda delavca!

Joe Skarzynski, 50 let se je prepiral s svojo ženo v soboto ter ji nihotel izročiti svojega zaslužka. Med prepirom jo je udaril večkrat po glavi s pivno steklenico. Nedeljo zjutraj so našli ženo mrtvo v postelji. Stanoval je na 709 Forest Home Ave. Policija je moža zaprla in obenem tri borderje kot priče.

Ko je v sredo zjutraj zasledoval deputy šerif George Pazik, star 34 let, avtomobilista ,ki je vozil divje po 3. St., je zavozil s svojim motornim kolesom v voz pocestne železnice s tako silo, da se je ubil na mestu. Stanoval je na 646 National Ave. Svojo službo je opravljal zelo vestno ter je marsikaterega brezobzirnega voznika pripeljal pred sodnika.

o

SHEBOYGAN

Zadnji petek je bila požarna bramba poklicana dvakrat na delo in sicer v tovarno Vollrath in na Georgia Ave in 13 St. Ogenj je bil hitro pogašen ter ni napravil posebne škode.

Miss Alma Bollman je sadila soboto krompir na farmi ležeči na Milwaukee rd na južni strani od mesta. Krompir je imela v železni posodi. Ko se je vreme pripravljajlo na dež, je udarila v posodo strela. Pri tem je ona dobila več opeklin na rokah in nogah in vnela se ji je obleka. Saditi ji je pomagal E. Reichert in ta ji je priskočil na pomoč in pogasil gorečo obleko. Prepeljali so jo v bolnišnico St. Nicholas ter se nahaja na potu okrevanja.

Louis Kratzat, star 15 let, se je peljal s kolesom na Bluff Ave. Po N. 6 St. je privozil z hitrico drugi z motornim kolesom, kateri ga je zadel ter vrgel fanta pod konje voza,ki je vozil od nasprotne strani. Konj je stopil fantu na glavo in čez njega je šlo kolo, predno je zamogel voznik ustaviti konje. Prepeljali so fanta v bolnišnico, kjer so zdravniki konštatirali, da niso rane smrtno nevarne in bo fant ozdravel.

V Ball parku pa je povozil z avtomobilom H. F. Russ, 1702 Ind. Ave pet letnega dečka L. Sonnemann. Zadnje kolo mu je šlo čez boke. Deček je takoj vstal ter ni dobil nobenih resnih poškodb.

A. Zimmerman je bil kaznovan s $25 in stroški $5.87 in Peter Kramer s $30 in $8.71 stroškov radi nepostavnega lovenja rib med Plymouth in Glenbeulah. Kramer se je pritožil pred kratkim v Madison ,da so nastavljene mreže tam, kjer je bil poznaje ujet; preiskava pa je dokazala,da, da je on sam nastavil te mreže.

o

MINNESOTA.

Chisholm. — Predsednik trgovskega kluba, Geo. M. Roberts se je izrazil zelo pohvalno o tujih prebivalcih (katerih je največ Slovencev) ter jih stavil za vzgled, ker imajo najlepše vrtove. Obdelali so vsak košček zemlje okoli svojih hiš.

—Zadnji četrtek je gozdni ogenj ogrožal znova Du Pont Powder poslopje pri Wilpen. Požar se je približal že za pol milje. Stanovalci so pogasili in odstranili nevarnost.

Ely — St. Croix Lumber Mfg. Co je pričela zopet obratovati s 600 delavci. Kakor hitro zamore dobiti dovolj delavcev, bode pričela z nočnim delom.

—Zadnji teden je zopet gozdni požar se približal mestu. Najhujše je razsajal vzhodno od mesta na koncu Long jezera.

Virginia — Zadnje soboto se je vršil shod v Fay hotelu. Govoril je E. G. Hall, predsednik državne Federation of Labor. Razpravljalo s je o tem, da bi se vstanovila centralna unija.

—V bližini je v gozdih mnogo jedilnih gob. Ker je krompir zelo drag, se prebivalcem priporoča, da jih nabirajo. Morajo pa biti previdni, da ne naberejo tudi strupenih.

Hibbing — Pasji lovilec L. Mannlli je pričel z ofenzivo na pasje prebivalstvo. Samo 10 lastnikov je kupilo znamke psom. Vsi drugi bodo polovljeni.

Eveleth — Frank Buletich-u je bilo priznano $8.40 na teden skoz 120 tednov, katere bo dobil po delavski kompenzacijski postavi od Oliver Mining Co. Buletich je delal v rovu Minnewas ter je bil poškodovan na desni roki. Za svojo pravico se je moral tožiti.

Buhl — Lester Mitchell iz Chisholma je bil aretiran od Buhl policije, ker je ukradel automobil M. Newbuck-u iz Virginia. Izpuščen je bil na svobodo, ko je položil $100 varščine.

FRANK FRANCIČ
zastopnik za
prvovrstno
dobro
poceni
ŽGANJE
in vsakovrstne likerje.
ZAPOMNITE SI
da ste pri njem postreženi boljše in bolj točno kot kje drugje; obenem pa podpirate svojega rojaka.

Izvrstno vino!
Doma pridelana kapljica!
Louis Bewitz
GOSTILNA
5226 National-av West Allis
Toplo priporočam rojake. Obenem priporočam rojakom svojo popolnoma na novo urejeno gostilno, kjer lačne napojim in žejne nasitim.

VIL. J. GRONEWALD
Licencirani pogrebnik
in maziljenik
Brezplačna poraba privatne kapele.
Cene nizke.
347 REED ST. med National Ave.
in Walker St. MILAUKEE.
Telefon Hanover 4497

Leo Zakrajsek
JAVNI NOTAR
387-1st Ave
izvršuje vsa v notarijat spadajoča opravila. — Daje vsa pojasnila glede državljanskih papirjev. — Tudi v slucaju, da rabite tolmača, se obrnite do njega.
Telefon Hanover 3738-X

Mrs. Mary OCVIRK
300 Grove St.
Telefon Hanover 2692
SLOVENSKA BABICA
Se priporoča vsem Slovencem

NAZNANILO

"Slovenski fantje" prirede dne 8. julija piknik v Muenzberg's Grove. Prosimo ,da bi se blagovolili drugi Slovenci na to ozirati ter bi ne priredili na ta dan kaj sličnega.

Odbor.

GOSPODINJSTVO.

Topla jed iz sira.

Za pripravo jedi iz sira, ki pride po ceni,vzami 1funt domačega sira, pomešaj ga z mlekom, maslom in soljo. Prideni dva rumenjaka, dve žlici sladkorja, nekaj rozin in nekaj žlic zdrobljenega suhega belega kruha ali žemelj. K vsemu še prideni sneg iz jajčjega beljaka. Potem se da peči v posodo, katera se popreje namaže z maslom. Po vrhu se vlije z mlekom pomešano jajce in nariban kruh, predno se da v peč. Peče se naj blizu ene ure.

Cmoki iz krompirjevih ostankov

Mrzli krompirjevi ostanki se zdrobe in stehtajo. Na eden funt se vzame 7 unč mešane moke, katera se potrosi po krompirju s soljo in sesekanim majoranom. Potem se vzame mleka, pomešanega s polovico vode in se vlije na vrh, tako da je dovolj premočeno. To se dobro premeša ter se doda še, ako je treba, zribanega kruha. Nato se izrežejo cmoki, katerim se prida vsakemu po dva ali tri koščke v masti ožganega kruha. Kuha se naj v slani vodi. Da se iznajde, kako dolgo je treba kuhati, naj se skuha naj poprej samo en cmok.

Jugoslov. Zveza Podporna "Sloga"

VSTANOVLJENA L. 1914 INKORPORIRANA L. 1915
Sedež: Milwaukee, Wis.

UPRAVNI ODBOR:
Preds.: JOHN KRAINC, 408 Park st, Milwaukee, Wis
Podp.: LEOP. ZORKO, 827 Indiana-av, Sheboygan, Wis
Tajnik: JOHN OCVIRK, 440 S. Pierce-st, Milwaukee.
Blag.: MATH STIGLITZ, 415 Florida st. Milw., Wis.
Zap.: FR. MATITZ, 212 Greenbush st., Milwaukee, Wis

NADZORNI ODBOR:
I. Nadz.: IGN. KUŠLJAN, 229-1 Ave., Milwaukee, Wis.
II. nadz.: A. TOMINŠEK, 480 Murray Ave, Milwaukee.
III. nadz.: JOE BENDA 471—53 Ave, W. Allis, Wis.

POROTNI ODBOR:
Preds.: ALOIS GOLOB, 114 Franklin Port Washingt.
JOHN STAMPFEL, Grafton, Wis
JOHN LENKO, 309 First-av, Milwaukee, Wis.

POMOŽNI ODBOR:
ANTON SEM, 298 — 4th Ave, Milwaukee, Wis.
MARTIN ROP, 308 Second Ave, Milwaukee, Wis.
JOHN WOHLGEMUTH, 822 Kinnickinnic-av, Milw.
Vrhovni zdravnik: Dr. P. Langland. Nat'l & Grove st
Glavne seje se vrše vsako tretjo sredo meseca v Iliria ob 8. uri zvečer.
Uradno glasilo: SLOVENIJA.

RAZPRAVE ZA KONVENCIJO J. P. ZVEZE SLOGA.

Milwaukee, Wis.

V zadnji številki Slovenije se je oglasil en član kot zagovornik nežnega spola. Po mojem mišljenju je najboljše, da smo vsi enakopravni, moški kot ženske. Zato mislim, da bi bilo najboljše, da kar se tiče podpore, da bi ostalo pri starem. Ako bi se odpravila podpora deset dolarjev za porod, bi v mnogih slučajih morali plačati še več, ker nekatere ženske bolehajo pri porodih še dalje časa in bi jim morali plačati toliko več bolniške podpore.

Da bi se upeljal še eden razred za samo posmrtnino, se pa popolnoma strinjam in sicer, da bi se upeljal za moške in ženske. Kadar bode vojska končana, jih odide veliko v staro domovino; ako napravimo mi ta razred, jih bodemo pridržali mnogo pri Zvezi. Poznam rojaka, ki je že v Ameriki osem let in še zmiraj plačuje zavarovalno družbo v staro domovino. Tako bode tudi tukaj marsikateri član plačeval asesment za eno leto naprej, ker za posmrtnino se plačuje razmeroma zelo malo proti bolniški podpori in če pride v teku enega leta nazaj, bode zopet lahko kot član zveze še za naprej. Ako bi pa ne prišel nazaj, pa bode zamogel plačevati iz starega kraja, ako se misli vrniti kedaj pozneje.

Večinoma vse slovenske organizacije že imajo otroški oddelek. Tako bi ga lahko imela tudi naša. Naši rojaki imajo otroke zavarovane večinoma pri angleških organizacijah in ako upeljemo mi ta oddelek, bode gotovo dal vsak član svojo mladino vpisat v našo zvezo. In kadar dorastejo, pa zamorejo prestopiti v višji oddelek. Gledati moramo, da pridobimo tudi mladino v naše vrste, ker le tedaj je zagotovljen organizaciji obstoj. Potrudil se bodem, da dobi glavni odbor do konvencije natančna pojasnila od zavarovalnega komisarja, ako se sme in kako se sme vstanoviti ta oddelek.

John Krainc.

—o—

Milwaukee, Wis.

Dajmo se spoznati.

Slovenci v Milwaukee in menda tudi po vsej državi Wisconsin nismo poznani, kar smo, namreč Slovenci (Slovenians), ampak nas imenujejo Slavs, Slovaks, Slavonians in ne vem kaj še vse. Tega smo krivi sami, oziroma krivi so v veliki meri naši voditelji, ker nas napačno oglašajo pri tujerodni javnosti. (Mi pa vemo, da so tega krivi največ taisti, ki se ob vsaki priliki trkajo na prsa, da so Slovenci; kakor hitro pa pridejo v dotiko s tujce, pa na vse to pozabijo! Op. uredništva)

Pred kratkim sem bil v gledišču, kjer sem videl oglas za "Theater party" prirejen po Slavonians. In ko bi že prej ne vedel, da so dotično predstavo priredili Zjedinjeni Slovenci, bi sploh ne vedel, kaj je tisti oglas pomenil. Zjedinjeni Slovenci se v angleščini imenujejo United Slovenians in nič drugače. (To vedo tudi odborniki Zjedinjenih Slovencev prav dobro; vodja gledišča je dobil pravilno ime; ako pa je dal on napraviti na svoje stroške napačno reklamo, pa bi se obrnili na njega, da naj da delati nove reklame; morebiti bi bil ugodil vam; kar je naročil odbor Zjedinjenih Slovencev na svoje stroške, pa je že bilo pravilno prestavljeno. Opobma uredništva.) Želeti bi bilo, da nas v bodoče oglašajo, kar smo v resnici.

Razne tovarne izdajajo male knjižice (pojasnila) v več jezikih. V začetku vsakega je povedano v kakšnem jeziku je dotično pojasnilo pisano kot naprimer English, German, Hungarian, Croatian itd; le ko pridemo do slovenskega ne najdemo tam Slovenian, kar bi prav za prav moralo biti, ampak Slavonian. Tudi tu se kaže naša brezbrižnost. (Tudi tega niso krivi "voditelji", ampak žal delavci sami, ker se ne izdajejo za Slovence. Vzamite tovarnarje v šolo ter jih podučite, da nas bodo razločevali! Opomba uredništva. Ker ta del ne spada pod razprave za konvencijo, zato smo si vzeli prostost, pridejati komentar.)

Kmalu se bo vršila konvencija Jugoslovanske Podp. Zveze Sloga. Naša zveza se je v začetku imenovala Jugoslovansko podporno združenje Sloga. To ime se je glasilo bolj klaverno. To so uvideli že delegatje prve konvencije ter so tudi ime spremenili. Ali tudi sedanjo ime ne odgovarja resnici. Naslov vsake knjige že površno pove vsebino iste. Tako naj tudi ime organizacije pove, kar je v resnici. Uradni jezik naše Zveze je slovenski. Zveza sama obstoji iz Slovencev, živečih v Ameriki. Torej najbolj prilično ime bi bilo "Slovenska - Ameriška Zveza". To ime bi se tudi lepo glasilo v angleščini "Slovenian American Union in ne South Slavic Union, kakor nas imenujejo sedaj. Tako bi nas tudi drugi narodi spoznali, da smo mi en samostojen narod, da smo Slovenci. Društva zveze naj bi bila uradno poznana le po številkah. Ako pa hoče kako društvo samo zase kakšno "fancy" ime, naj ga pa le ima.

Mogoče mi bo kdo ugovarjal, da moramo imeti 'Jugoslovansko' ime, da bomo s tem pridobili člane drugih narodnosti, kot Hrvate in druge ali ta izgovor prav nič ne velja. Poglejmo le druge slovenske zveze in jednote. Slovenska narodna podporna jednota je edina, ki še menda nekoliko napreduje, čeprav je samo slovenska, nasprotno pa nekatere druge zveze in jednote ne rastejo več, nekatere še celo nazadujejo, čeprav so slovanske ali pa jugoslovanske po imenu. Vzgled si tudi lahko vzamemo Hrvate, Srbe, Čehe, Poljake in druge. Tudi oni so Slovani ali pa Severoslovani, ampak v društvenem življenju so pa le Hrvati, Srbi, Čehi itd. Zakaj bi torej ravno mi Slovenci morali biti Jugoslovani in ne kar smo v resnici, namreč Slovenci. Zatorej dajmo se spoznati.

Želeti bi bilo, da društva pri mesečnih sejah pretresejo razne predloge ter naročijo svojim delegatom, če se s predlogi strinjajo ali ne. S tem bo prikrajšano delo, kakor tudi čas in denar na prihodnji konvenciji.

Z bratskim pozdravom
Joseph Kopušar, delegat
društva Sloga št. 1.

—o—

Milwaukee, 26. maja 1917

Cenjeno uredništvo:— Zadnji teden sem čital priporočilo glavnega predsednika J. P. Z. Sloga v Sloveniji, da bi se člani oglasili z razpravami in predlogi za letošnjo konvencijo ter da bi se tako zboljšala pravila ter se olajšalo delo delegatom.

Moje mnenje je, da bi se za nadziranje bolnikov naj upeljalo več razredov z ozirom na to, kakšna je bolezen. Največ škode nam naredi najbolj razširjena bolezen med proletarci, to je jetika. Pravila so za to bolezen pomanjkljiva, oziroma prestroga.

Na strani 23, točka 9 pravil čitamo, da mora biti bolnik obiskan najmanj dvakrat na teden od bolniškega obiskovalca, ker drugače ni deležen bolniške podpore. S tem je takorekoč bolniku zapovedano, da mora biti doma, kar je pa slabo za bolnike, posebno jetične, ki rabijo mnogo svežega zraka in počitka ter se morajo v tem slučaju držati mesta, kjer je slab zrak. Za bolnika z jetiko ni mesto, ampak dežela ali sanatorij. Kajti za jetiko ni drugih zdravil kot svež zrak in mnogo počitka.

Vsled tega bi se naj ta točka razširila tako, da bi se naj vsakega jetičnega bolnika spravilo na deželo (farme), ako že noče iti v sanatorij. Na deželi bi naj ostal tako dolgo, da bi ozdravel. Vsaka dva meseca bi naj bil pregledan od dobrega zdravnika. To bi bilo dobro za članstvo kakor tudi za organizacijo, ker bi potem ne imela smrt tako goste žetve.

Mnogo naših članov bi se izognilo na ta način prezgodnjemu grobu, ako bi zapustilo slaba mestna stanovanja in slabe delavske nezdrave prostore.

Proti jetiki ni drugih zdravil kot svež zrak in mnogo počitka, zatorej bi naj tudi pravila bila za to bolezen izjemna. — Upam, da se bodo naši delegatje ozirali na te točke ter končno pozdravljam vse člane in članice J. P. Z. Sloga, Sloveniji pa želim obilo naročnikov.

John Veršnik.

RAČUN GLEDIŠKE PREDSTAVE 26. APR. v PRID BEDNIM

Dohodki:

V gledišču pri blagajni pop. $9.30
V gledišču pri blagajni zv. $30.90
Vstopnic prodali: M. Kastelic 5; J. Wohlgemuth 35; M. Stiglitz 31; Ig. Remšak 10; J. Krainc 23; A. Kolander 10; Fr. Perko 22; A. Hrast 6; Gis. Stiglitz 20; Napredno Slovencev 17; Ferko Bros 1 Bratje Svobode 9; Fr. Puncer 10: L. Bewitz 2; L. Sekula 5; Fr. Banko 7; A. Goličnik 7: Iliria 2; L. Zakrajšek 5; Fr. Matitz 13; J. Močnik 10; J. Ermenc 5; J. Lenko 10; V. Petek 10; A. Sem 3; J. Safran 3; A. Glojek 2; Fr. Vačun 16; F. X. Veranich 87.
Skupaj 368 vstopnic po 10c $38.60
Fr. Goričar daroval -.05
J. Medved daroval -.40

Skupaj dohodkov $79.15

Izdatki:

Najemnina gledišča	$45.00
Raznašanje reklam	$ 1.00
Oglaševanje	$ 1.00
700 slovenskih vstopnic in 500 angleških	$4.25
1000 reklam	3.25
Skupaj stroškov	$54.50
Preostanek prireditve	$24.65

Račun je bilo nemogoče urediti prej, ker je bilo treba kolektati vstopnice ter sem moral opraviti vse to delo sam.

F. X. Veranich, tajnik.

Zborovanje socialistov.

V Stockholmu so se sešli zastopniki socialistične stranke iz mnogih držav. Za to zborovanje so bili izvoljeni v Ameriki Berger, Hilguitt in Lee, kateri pa niso dobili potnih listov ter se vsled tega ne morejo udeležiti zborovanja. Potni listi so jim bili zabranjeni po Logan postavi.

Posamezne skupine so začele s posvetovanji že pretečeni teden. Jugoslovanski socialisti so podali izjavo, da bodo zahtevali, da se sklene mir na podlagi, ki bode zagotovila neodvisnost vsakega naroda. Bolgari zastopajo stališče, da se pri mirovnih pogajanjih da Bolgariji vso ozemlje, kjer stanujejo Bolgari, to je del Macedonije in Dobrudžo, katero so izgubili v drugi balkanski vojni. V istem smislu so zahteve drugih poslancev. Vsi se strinjajo v tem, da se morajo bodoče vojne preprečiti, da se mora dati vsakemu narodu neodvisnost in da se tako zabrani podjarmljenje v enem ali drugem oziru.

Zadnja poročila govore, da je zborovanje odgodeno do 15. junija, ker še niso prišli francoski socialisti.

—o—

Stroga zapoved za nemške državljane.

Vlada je prepovedala nemškim državljanom živeti ali se zadrževati v okrožju ene milje pri tovarnah, ki izdelujejo municijo ali katerekoli druge potrebščine za vojno. Nadalje v bližini vojaških vežbališč, ladjedelnic, postaj za zrakoplove, kakor tudi važnih železniških postaj, od koder se pošiljajo vojne potrebščine. Vsi oni, kateri so primorani hoditi mimo takih krajev na delo, morajo imeti posebno dovoljenje. Prepovedano je za vse te od prvega junija, da ne smejo izstopiti iz poulične železnice v takih krajih, ne smejo se peljati z vozom ali avtomobilom skoz, ne smejo iti v restavracijo v cerkev ali salun v takem kraju.

Ne ve se še, katere kraje misli vlada zatvoriti na ta način. Kdor se bo pregrešil zoper te predpise, po zaprt in postavljen pred zvezno sodišče.

Ta zapoved velja samo za nemške državljane.

Cenjenim rojakom naznanjamo, da jih bo obiskal naš potovalni zastopnik John Kračnik ter jih prosimo, da mu gredo na roke.

INDEPENDENT PACKING HOUSE MARKET
UNIJSKA MESNICA

414 National Ave

zraven 5 in 10c trgovine

POSEBNA SOBOTNA RAZPRODAJA

Govedina za peči (Potroast)	14½	Mali sveži svinjski shoulder	20c
Sirloinsteak	16c	Klobase: Frankfurtarce, poljske, Lebersausage, Balogna, želodec,	
Roundsteak	20c	Headcheese	18c
Govedina za zrezke (chopmeat)	15½c	Olje steklenica	35c
Teletina za einmoht ..	15c	Najboljša kava, žgana	20,25
Telečja prsa	15c	Surovo maslo (buter)	40c
Teletina za peči	17½c	Domače kranjske klobase	24
Suha rebra	17c	Krvave klobase	9c
Sveža rebra	14c	Sveža jajca .... ducat	36c
Mali porkloin	22½c	Kislo zelje	10c
Picnic-ham	22½c	Čiste sveže kokoši	26c
Fina mast	22c	Suhi butze	26c
		Najboljše šunke	24½c

FERKO BROS.

Vedno dobro SCHLITZ pivo, žganje, kakor tudi cigarete in smodke najboljše kakovosti.
Se priporočam slavnemu občinstvu za obilen poset
ANTON SEM
298 — 4th Avenue, vogal South Pierce Street.
Telefon Hanover 3715 J.

SLOVENSKA IZKUŠENA
BABICA
IN
BOLNIŠKA POSTREŽNICA
TEREZIJA M. KRAPSHE.
313—3rd AVE TELEFON HANOVER 1605

VELIKA POMOČ JE.
Vedno zaslužna moč Vaših prihrankov, ako jih pustite v našem hranilnem oddelku, kar je velika pomoč pri prirastku Vaših prihrankov.
Trije odtotki obresti ne počivajo nikoli—gredo vedno naprej—noči, praznike in nedelje, dneve in noči, leto za letom. Začnete lahko z enim dolarjem. Damo Vam krasno domačo hranilno pušico, ako jo želite.
GERMAN AMERICAN BANK
GLAVNI URAD
REED ST. & NATIONAL AVE
Mitchel St. podružnica 3rd Ave & Mitchel St.
Bay View podružnica Kinnickinnic & Lincoln Aves

ROJAKI!
Kadar potrebujete novo obleko ali kadar imate staro za čistiti, likati i. t. d., oglasite se pri SLOVENSKEM KROJAČU
I. KRAINC
408 PARK STREET
Najstarejša slovenska krojačnica v Milwaukee
On Vam napravi najboljše delo za nizko ceno ter v kratkem času.

ANDREW JONAS
Pogrebnik
393 GROVE St.
Telefon Hanover 40
Krasen pogreb za $65.00

IGNAC KUŠLJAN
229 FIRST AVE
GOSTILNA RESTAURANT
Sveže pristne pijače
Topla jedila vsaki čas.

ŠIVALNI STROJI
125 SINGER strojev, Wheeler, Wilson, Domestic, New Home, Standart in dr. od $8. do $25. Vse garantirano. Prosto podučevanje v pletenju. CENTRAL STORAGE Co., 136 West Water St.

CVETLICE IN ŠOPKI
za vse prilike
Poroke, godovanja in pogrebe se napravijo v najkrajšem času in dostavijo na dom v katerikoli del mesta, kakor tudi na West Allis in Cudahy.
F. Hesse
392 Grove St.,
MILWAUKEE, WIS.

POZOR ROJAKINJE!
Dr. Napredna Slovenka št. 6 J. P. Z. S. je sklenilo na redni seji v maju, da je pristopnina za NOVE članice PROSTA za mesec junij, julij in avgust. Vabimo vse rojakinje, da pristopite sedaj v našo sredo. — Katera želi več pojasnil, naj se oglasi na
212 Greenbush St.
C. Goršek, tajnica.

AHRENS and VAHL
Obuvala za vso družino
355 GROVE STREET

GEO. A. SLATTERY
Pogrebnik
6418 Greenfield Ave, W. Allis
Telefon West Allis 246-X

Ako hočete kaditi dobro okusno cigaro, prižgite
638
in zadovoljni bodete
CARL STEINC, izdelovalec
1492 — 26th Street.

PRODA SE GOSTILNA
dobroidoča zraven tovaren in Slovencev. Primoran sem jo prodati radi bolezni. Cena je prav nizka. Naslov se izve pri upravništvu Slovenije.

JOZEF TRATNIK
PIJAČE in SLADOLED
ICE CREAM
Pri meni dobite pristne vsakovrstne sveže pijače kot domače vino,pivo, itd., smodke ter
SLADOLED
Postrežba točna.— Se priporočam za dobrohoten obisk cen. občinstvu

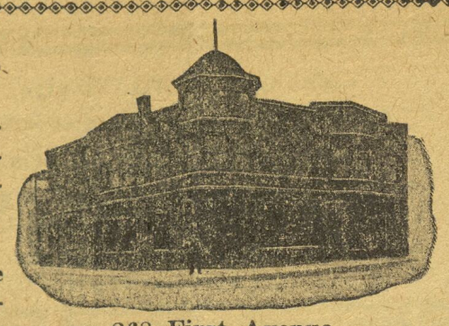

268 First Avenue

IZ SPOMINOV UBEGLEGA NEMŠKEGA VOJAKA.

(Nadaljevanje)

Vedeli smo, zakaj se je to zgodilo. Kadet je bil podčastnik, ampak revno kuže. Vedel je, da ne napravi karijere. Vojaki smo ga ljubili, ker smo vedeli, da sovraži vojaško življenje.Dasiravno je bil podčastnik, vendar je občeval samo s priprostimi vojaki. Delil je z nami, mi pa z njim, kar smo imeli. Vedeli smo,kako so ga vedno tlačili višji, in čudili smo se,da si ni storil že poprej kaj takega. Ako so ga pozneje postavili pred vojni sod, pa nismo izvedeli; take prestopke so kaznovali v vojni strogo in naznanili so kazni vojakom za strah, med tem ko je prebivalstvo države zvedelo le malo ali — nič.

Stotnik nas je izročil praporščaku, sam je pa izginil v smeri proti Virty-ju. Porinil je konju ostroge v trebuh in že ga ni bilo. "In vendar se godi njegovemu konju boljše kot nam", je pripomnil nekdo izmed mož, gledajoč za njim. Vsi smo občutili, da stojimo veliko nižje kakor navadna žival.

Odšli smo zopet in se koncem vasi srečali z drugimi vojaki. Pionirjev drugih stotnij in bataljonov je bilo tudi nekaj, ki so se pridružili naši stotniji in tako je slednja štela zopet 85 mož. Praporščak nam je pojasnil, da danes ne pridemo v boj, ampak imamo to nalogo, da skrbimo, da dobe nemške čete most v dobrem stanju, če se umaknejo na to stran od onkraj Marne, kjer so v boju. Takoj smo odšli na prostor, kjer se izliva Saulksa v Marno.

Ob šesti uri zjutraj smo dosegli cilj. Koder smo korakali, povsod so ležali mrtveci v množinah; znamenje, da je imela smrt tu dobro žetev. Na neki obraščeni višini smo polegli in smo lahko pregledovali poljano na več kilometrov na okrog. Videli smo tisoče granat eksplodirati, le moštva nismo videli nikjer. In vendar so se tisoči borili v obupnem boju. Počasi smo začeli razločevati tudi bojno črto, ki je bila komaj dva kilometra od reke. Na obrežjuMarne je bilo polno nemških konjenikov. Samo dva slaba mostova sta vezala oba bregova. Oba sta bila nagažena z dinamitom in električna žica je bila izpeljana na naš prostor. Bili smo pripravljeni pognati v zrak mostova vsak trenutek,ko dobimo telefonsko obvestilo.

Na planjavi je vse oživelo. Francozi so začeli napadati in se zopet umikati. Streljanje pušk je postalo živahnejše in tudi na sprotnikovi naskoki. Tako je šlo kake dve uri. Videli smo, da dobivajo Francozi pomoč,ker nemško topništvo je vzdrževalo le slab ogenj.

Po daljšem odmoru so naskočili znova in sedaj v večjih vrstah. Morali so nazaj z velikimi izgubami ali to jih ni oplašilo. Zagnali so se vdrugič, tretjič — četrtič — — — Ob tretji uri so se začele umikati počasi, nato pa beže. Kajti naskok, ki so ga izvršili Francozi sedaj, niso mogle vzdržati naše utrujene čete.

Zmešnjava je nastala in vse je hitelo, da doseže most. Konjiki stoječi na obrežju, tvoreči zadnje krilo, so se pognali tudi proti mostu. Naenkrat je bila pred mostom velikanska kepa, sestoječa iz konj in moštva; vse je hotelo doseči drugo stran obrežja. Nam se je zdelo, da se bodo mostovi potopili pod veliko težo.

Praporščak je gledal vse to kakor mi in tiščal krčevito slušalnik telefona na uho; druga roka mu je pa počivala na ključu vžigalnega aparata. S pridržano sapo je zijal na mase na mostu. "Ako ni telefon pokvarjen", je zamrmral. Vedel je in mi vsi, samo kratek ukaz po telefonu — nato se začne — ni veliko dela — samo parkrat se obrne hitro ključ, on pri enem, možje pri drugih— in vse je opravljeno.

Vedno so se valile čete čez most — še polovica jih ni na oni strani, največ konjikov. Drugi most, ki je stal malo bolj visoko ob reki, ni tako trpel. Videli smo že, kako so prvi Francozi prišli na most in ga prekoračili — ali most je še stal. Narednik, ki je opravljal drugi aparat, ni vedel kaj začeti, ker še ni dobil ukaza. Nato je pa kar iz lastne volje spustil most v zrak in sto in sto Francozov je našlo grob v Marni.

V istem trenutku pa dobi praporščak povelje, da razstreli drugi most. Pomišljal je, če izvrši ukaz, ker je bilo še nekoliko tisoč nemških vojakov na sovražnikovi strani. Videl je tudi, kako se vojaki trudijo, da pridejo preje čez most. Vedno bolj je stiskal nasprotnik zadnjih par tisoč in vedno bolj je zahteval telefon izvršitev ukaza. Praporščak je poskočil, sunil aparat poleg stoječemu pionirju — in v drugi sekundi — grozen pok — tramovi in ljudje so bili do sto metrov vrženi v zrak, in kakor povodenj, ki nese seboj raznovrstne stvari, tako je bila tudi površina Marne, les, moštvo, raztrgane uniforme in konji; tu je izgubilo veljavo vsako znanje plavanja in vendar so še vedno skakali vojaki v reko da se rešijo.

Na nasprotni strani so pa začeliFrancozi pobirati orožje nemškim vojakom. Tisoče vjetnikov, brez števila konj in strojnih pušk je padlo nasprotniku v roke. Ko smo se ravno pripravili, da gremo z vžigalnimi aparati nazaj, smo izvedeli, da so napravili zmoto, ki se pa ni dala popraviti.

Ko so prekoračili zgornji most, ki so ga le malo rabili nemški vojaki, bi morali spustiti tudi toliko nasprotnikov čez, da bi jih lahko uničili in vjeli. Ko bi bil most razstreljen, ne bi mogli dobiti pomoči, in to bi bila njih poguba. Tako je nameraval generalni štab. Narednik pa, ki je imel to izvršiti, si je domišljal, da mora biti telefonska zveza pokvarjena in je iz svojega nagiba spustil most v zrak. V ravno istem času pa je dobil praporščak neki ukaz, katerega pa med razstrelbo ni razumel, vrgel je slušalnik stran, postal nervozen in tako umoril sto in sto naših vojakov in naredil tisoče ujetnikov.

Na divjem begu.

Nismo imeli dosti časa za premišljevanje, ker smo dobili povelje, da mora oditi naša stotnija v Vitry in se zbrati pred katedralo. Z vzdihom olajšave smo začeli izginjevati in sedaj bolj hitro, kakor po navadi, ker je že sovražnik začel s topniškim ognjem. Od ranjencev drugih oddelkov smo izvedeli, da že Francozi stoje na več krajih na tej strani Marne.

Pogovarjali smo se o položaju in bili vsi ene misli. Že v Belgiji smo imeli velike izgube, vsaki dan je zahteval število žrtev, naše vrste so se vedno krčile, izginilo je veliko stotnij, druge so zopet trpele grozno. S tem izstradanim moštvom in z zdesetkanimi stotnijami stojimo sedaj z vsem preskrbljeni sovražniku nasproti.

Nasprotnik dobiva vedno sveže čete, nas je pa čimdalje manj. Izprevideli smo, da nam je nemogoče se vzdržati. Od vojakov drugih čet smo dobivali vesti, da se njim ni godilo bolje, kakor nam. Izgube na življenju in blagu so bile z našimi enake.

Nehote sem se spomnil boga Nemcev, ki jih je zavrgel. Mislil sem tako glasno, da so slišali še drugi.

"Kogar hočejo bogovi pogubiti ga udarijo s slepoto", je pripomnil neki pionir.

Gotovo je mislil na Belgijo, Sanchery, Sommepy, Suippes in še na druge. Kot slepi norci smo drli v svojo pogubo.

Ko smo prišli v Virty, se nam je zdelo, da je tu revščina še večja, kakor zunaj mesta. V vsem mestu ni bilo hiše, da ni bila napolnjena z ranjenci in med vso to grozoto nismo pozabili pleniti.Da so dobili več prostora za ranjence so izpraznili vsa skladišča in trgovine, opravo in drugo pa zmetali na cesto. Sanitetni vojaki so hodili okrog in kar je imelo kaj veljave, so vzeli. Vendar najhujše vojne hijene dobimo med vojaki — vozniki. Ti imajo dovolj prostora za vsako stvar na vozeh. Da je to resnica, dokazuje dejstvo, da je bilo vplenjenih več zavojev vojne pošte, ki so vsebovali prstane, verižice, drage kamne itd. Tu in tam so katerega zasačili, ali le majhen del; niti 1000 tatvin niso kaznovali izmed sto tisoč tatvin.

Tukaj v Vitry-ju je stala njihova trgovina zopet v cvetju. Vojaki — vozniki niso v vojni v nobeni direktni smrtni nevarnosti. Veliko lažje dobe živež kakor bojujoči se vojaki, ker ga sami vozijo. Ker vedo ,da njih življenje ni izpostavljeno direktno nevarnosti ter se skoraj zanesljivo vrnejo iz vojne, jim je bila vojska trgovina in so si prilastili, kar so največ mogli. Bili so tudi navdušeni patriotje in so se izražali, da bi vojna trajala vsaj še eno leto.

Kasneje smo lahko razumeli,ako je cesar kje na zapadu govoril podžigajoče, da so bili vojaki v najboljšem razpoloženju. K tem vojakom so pripadali vozniki in posamezne divizije konjenikov,ki so bile daleč vzadaj prideljene zbornim in generalnim štabom.

Ko smo prišli do katedrale,smo se naznanili tam že čakajočemu poročniku Spanu. Branil je očetnjavo tu v mestu. Lepo obrit v novi obleki je izgledal ravno nasprotno od nas. Stali smo tu z raztrgano opravo,zmešanimi dolgimi lasmi, katerih se je držalo blato. Rekel je, naj počakamo.

Vsedli smo se in opazovali revščino okrog nas. Cerkev je bila polna ranjencev. Mrtve so nosili ven, da narede prostor drugim. Kraj cerkve so jih nalagali lepo v vrsto. Potrudili smo se in jih začeli šteti. Šestdeset jih je bilo lepo zloženih v ravni črti. Nekateri so še imeli na sebi dobre suknje, med tem ko so bili naši vsi raztrgani. Ležali so med njimi tudi pionirji, ali njihova obleka je bila raztrgana kakor naša.Vzemimo si suknjo od pešcev. Suknja je suknja.

Začeli smo slačiti mrliče in primerjati njihove suknje; nekateri so bili že trdi kakor kos lesa. Nekateri so dobili kaj primernega, drugi zopet ne in ti so morali čakati na drugo priložnost.

Tudi čevlje smo potrebovali,toda teh niso imeli dosti boljših, saj so jih nosili ravno tako dolgo kakor mi. Začeli smo iskati in našli par sicer precej malih ali dobro ohranjenih. Nekemu izmed nas pridejo prav.

Dva moža sta ga skušala sezuti.

"Ti se pa drže noge", je rekel neki pionir.

Pomagala sta še dva, držeč za nogo, med tem ko sta druga dva vlekla. Tudi sedaj ni šlo. Noga je že odrevenela in je bilo nemogoče sezuti čevelj.

"Pustite!" je rekel oni, ki je držal za nogo. "Poprej mu odtrgata to nogo, kakor dobita čevelj raz njo."

Pustili smo ga, med tem je pa prišel mimo neki zdravnik. "Kaj delate" je vprašal.

"Hočemo ga sezuti".

"Potem ga morate razrezati,— mrtva noga ne izpusti čevlja".In šel je dalje.

Neki pešec, ki je stal zraven,je dejal: "Veste kaj", pri tem je pokazal na mrliča, "Ti tudi nočejo hoditi bosi okrog".

Zasmejali smo se dovtipu. In čemu tudi ne? Tukaj smo bili iz nevarnosti, kaj nam je bilo drugo mar! Želi smo še in ti tukaj ne. Kaj drugega — v vojni nismo videli in se naučili!

Med potjo smo naberačili nekoliko kruha, ali vendar smo še bili lačni. Od naše kuhinje ni bilo sledu. Osobje naše kuhinje, častnik in podčastnik so vedno gledali, da so branili domovino kakšnih deset kilometrov za fron to. Kaj so jim bili mar drugi? Ali pa mi? Tako dolgo, dokler jim ni bilo treba iti v topniški ogenj, so bili zadovoljni. Prijateljstvo je pa imelo pri njih svoje meje.

Bilo je tukaj pa nekaj drugih poljskih kuhenj, ki pa niso vedele kam dejati jed. Akotudi pridejo njih stotnije, bodo tako majhne, da še bodo imeli preveč. Za marsikaterega so skuhali, ki pa ni več potreboval jedi. Tako smo dobili jesti, kolikor smo hoteli.

Komaj smo použili jed, smo morali že nastopiti. Prišlo je še nekaj vojakov naše stotnije. Nastopili smo, ali kakor pravijo v vojni: "Stari pride". Neki častnik mu je naznanil stotnijo, koliko jih manjka,pa ni omenil.Staremu je bilo pa vseeno, saj ni vprašal po nobenem.

Stari je stopil pred stotnijo in rekel (znamenje dobre volje): "Dobro jutro možje! (Zvečer ob sedmi uri).

Pritajeno,presenečeno mrmranje mu je bil odgovor. Brez vsakega uvoda smo dobili povelje se podati na severno stran mesta k vozovom in se preskrbeti s streljivom in tremi ročnimi granatami. Ob pol desetih moramo zopet nastopiti tu; vsak mora imeti pet sto nabojev, tri ročne granate in vžigalice, ki gore v vetru."Ostopite"!

Na potu k municijskim vozovom smo videli, kako sklicujejo vse razgubljene vojake in delajo iz njih stotnije. Sumili smo, da je nekaj v delu ali vedeli pa nismo, kaj nameravajo.

Dež je zopet začel liti v curkih. Ko smo ob pol desetih bili zopet pri katedrali, smo videli,da je celo mesto napolnjeno z vojaki. Vsi so imeli, kakor tudi mi, vremensko opravo. To je, šotore, kline za nje, kuhinjski kotel itd., pionirji pa še pripravo za kopanje jarkov po vrhu. Sedaj smo stali pripravljeni v dežju in čakali; še vedno nismo vedeli, kaj se zgodi naslednjo uro.

Dobili smo povelje vzeti iz pušk zapiralnik in ga vtakniti v vrečo za kruh. Sedaj je bila puška nerabna za streljanje. Začeli smo sumiti, kaj pride. Nočni naskok z bajonetom in granatami. Da mogoče v temi drug drugega ne postrelimo, smo morali vzeti iz pušk zapiralnike.

Tako smo stali do enajstih, ko pride ukaz, iti na stanovanje.Sedaj nismo vedeli, čemu so bile vse te priprave. Bitka je še trajala, to smo vedeli, ker smo slišali grmenje topov in nebo je bilo daleč na okrog rudeče.

(Dalje prihodnjič.)

Visoka plača skebom.

Ob priliki zadnje stavke uslužbencev poulične železnice predlaga ti je družba nastavila veliko število stavkokazov. Zadeva je prišla sedaj pred državno postavodajo, ki je izvolila poseben komite, da preišče vzroke stavke. Pri tem je prišlo v javnost ,da je družba plačala stavkokazom po $5 do $35 na dan zraven proste vožnje in raznih priklad in še 50c za obede. Vseh stavkolomcev je bilo 1200 in vsi so dobivali tako izvanredno visoke plače skoro ves mesec. Uslužbenci pa so dobivali pred stavko le po$2.75 na dan pri dvanajsturnem delu.

THE WEST ALLIS STATE BANK
WEST ALLISKA DRŽAVNA BANKA
Varna - Močna - Pomagalna
Pri nas nalaga veliko Slovencev svoje prihranke.
— Mi želimo vse Slovence. — Časovne vloge.
Plačamo 3 od sto obresti.
WEST ALLIS, WIS.

Telefon Hanover 2410
Dr. EDWARD CASEY
Zobozdravnik
Odprto tudi zvečer od 7.—9.
204 Stumpf & Langhof Bldg
(Grove st. in National ave)

FOTOGRAFIJE!
Za ženitbene slike se obrnite na
L. HAGENDORF.
FOTOGRAF
Sedaj na
443 National Avenue
2 vrata zapadno od Kroegerja

E. MAXEINER
AVTOMOBILI NA POSOD
Najlepši zaprti avtomobi na South Side. Najeti ji zamorete za
ŽENITBE, POGREBE it
GLAVNI URAD
GEM GLEDIŠČE
381 Grove St. Tel. Han. 99
STANOVANJE
508—4th Ave. Tel.Han. 935

Za prodati — pisalni stroji
PISALNI STROJI V NAJEM

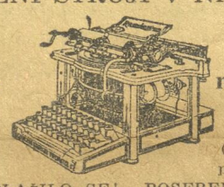

4 mesece $5 (Nevidna pisava)
3 mesece $7 (Vidljiva pisava)
NAPLAČILO SE ZAHTEVA, KADAR SE KUPI. POSEBEN PRILOŽNOSTNI NAKUP
Za vse VRSTE PISALNIH STROJEV. Naravnost iz tovarne k vam. Agentov nimamo. Nobenih posredovalcev. V gotovini ali na obroke. Ako ne morete priti, pišite po cenik; prenečeni bodete, kako nizke cene imamo. Popravila in potrebščine za vse vrste pisalnih strojev
American Writing Machine Co.
PHONE MAINE 883 370 EAST WATER ST.

POZOR ROJAKI!
Čistim, barvam in likam vse vrste klobuke,moške in ženske, slamnike in filc in panama po nizkih cenah po najnovejši modi ter tudi naredim nove žametne klobuke po starokrajsko od $4.50 do $6.00. ——— Pridite na 367 National Ave,
Telef. Hanover 1486-L — Tam boste dobro postreženi pri
Paul Detic
DOBRO IZUČEN STAROKRAJSKI KLOBUČAR.

SLOVENSKA TRGOVINA!
S ČEVLJI IN MOŠKO OPRAVO
Obenem se popravljajo vsa v krojaško in čevljasko obrt spadajoča dela.
Priporočava se za obisk
Breznik & Hervat
302 GROVE ST.

DOMOLJUBJE VARČNOST
LJUBEZEN DO ČLOVEČANSTVA
Naslednji 3 vzroki naj ganejo VSAKOGAR V ZDRUŽENIH DRŽAVAH komur je finacijelno mogoče, da
KUPI
LIBERTY LOAN BOND
SAMO
EN DOLAR
Potrebno je, da pričnete podpisovati za $50 obveznico. Imate čas do 30. avgusta 1917, da plačate. Vprašajte katerosikoli banko, poštarja, ekspress družbo ali trgovca; on vam bo dal vsa potrebna pojasnila pri izpolnjenju prošnje. Nikdo ne za služi pri tem kakega dobička.
Storite danes!
J E PRISPEVEK K ZASTAVI!
JE NAJSIGURNEJŠA VLOŽBA DENARJA!
JE DOLŽNOST NAPRAM DEŽELI!

NALOŽBE, KI SO VREDNE, DA JIH PREIŠČETE—— POGOJI PRIKLADNI

1412 CLYBOURN ST.
Ima trgovino, devet sob in kopalno sobo. Se zamore oddati v najem 2 družinam. Dober postor za grocerijo ali vsak drugi biznes. Blizu 16. St. viadukta. Se zarenta za $35 na mesec. Vzamem v zameno malo hišo ali prodam na lahke pogoje. Lepa prilika za vsakge, ki hoče pričeti obrt. Cena $3500

243 FIRST AVENUE
Deset odstotkov na $3000. Leseno poslopje na 2 nadstropja, 4 sobe in trgovina spodaj v pritličju in 4 sobe v nadstropju. Ima vodo, suro, plin v obeh nadstropjih. Strit napravljen. Najlepša lega na južni strani. Glavni promet po First Ave viadukt. Cena $3000

426 REED ST.
Stiri sobni katež, podzidan z opeko. Cena $1250

428 REED ST.
Hiša s šestimi sobami. Se da v najem 2 družinama. $1150

371 SCOTT ST.
Katež s sedmimi sobami, ima kopalno sobo, plin in tudi hlev. Velika prilika. Cena $1750

237 GREENBUSH ST.
Hiša z 8 sobami, 4 sobe v pritličju in 4 sobe v nadstropju. Lota 25x140. Lepa lega. Najemnina $17.00 na mesec. Lahki pogoji, ako se jih želi. Cena $1800

620 WASHINGTON ST
Najemnina $20 na mesec. Lota 50x140. Poslopje ima deset sob in kopalnico, alley iz cementa, lep prostor za garažo. Cena $3500

317 GREENFIELD AVE.
Lota 34x50.Najemnina $20.00 na mesec. Ima osem sob in kopalnico, furnace, kamenito podzidan. Ta se proda na zelo lahke pogoje. $300 v gotovini in ostanek $25 na mesec z obrestmi vred.Cena. $3000

Martin Mikkelson
351—1st Ave blizu Nat'l. Telefon Hanover 2248